

§ 2. PRÍPRAVNÉ KONANIE

I. Základná charakteristika prípravného konania ako štádia trestného konania

Prípravným konaním sa podľa § 10 ods. 15 rozumie úsek od začatia trestného stíhania do

- a) podania obžaloby,
- b) návrhu na schválenie dohody o uznaní viny a prijatí trestu (ďalej ako „dohoda o vine a treste“) alebo
- c) právoplatnosti rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní vo veci samej.

Prípravné konanie zvyčajne nadväzuje na výsledky, ktoré orgán činný v trestnom konaní získal v rámci postupu pred začatím trestného stíhania. Prípravné konanie je vykonávané dvomi formami, a to formou „vyšetrovania“ alebo formou „skráteneho vyšetrovania“. Rozdiel medzi týmito dvomi formami spočíva predovšetkým v tom, že vyšetrovanie sa vykonáva o zločinoch, ako aj o prečinoch, ak je zároveň splnená niektorá z podmienok uvedená v § 200 ods. 2. Skrátene vyšetrovanie sa vykonáva o prečinoch. Vyšetrovanie vykonávajú len vyšetrovatelia [§ 10 ods. 8 písm. a) a b)]. Skrátene vyšetrovanie vykonávajú vyšetrovatelia, ak ide o prečiny, za ktoré možno uložiť trest odňatia slobody od troch do päť rokov. Skrátene vyšetrovanie o prečinoch do troch rokov trestu odňatia slobody vykonávajú ostatní policajti [§ 10 ods. 8 písm. c) až g), ods. 9 a 10]. Podstatný rozdiel spočíva v tom, že pri vyšetrovaní môžu policajti vykonávať dokazovanie v potrebnom rozsahu bez obmedzenia dôkazných prostriedkov. Pri skrátene vyšetrovaní je dokazovanie objektívne menej rozsiahle, napríklad v prípade výsluchu svedkov možno tento dôkazný prostriedok použiť len v prípadoch ustanovených v § 203 ods. 1 písm. a). Aj iné dôkazy (napr. vecné, listinné) sa v skrátene vyšetrovaní nevykonávajú, len sa vyhľadávajú a zabezpečia, aby mohli byť vykonané v ďalšom konaní. Vyšetrovanie a skrátene vyšetrovanie teda nie sú úsekmi trestného konania v rámci prípravného konania, ale sú to dve formy (dva spôsoby), ktorými sa prípravné konanie ako úsek (štádium) trestného konania vykonáva. Ak sú splnené podmienky, prichádza do úvahy osobitný postup v rámci skráteneho vyšetrovania podľa § 204, na pomenovanie ktorého sa spravidla používa pojem „osobitne skrátene vyšetrovanie“. Do úvahy však prichádza aj jednoduchší pojem „zrýchlené vyšetrovanie“.

V prípade „osobitne skráteneho vyšetrovania“ však nejde o ďalšiu formu prípravného konania, ale len o osobitný postup v rámci skráteneho vyšetrovania. Odborná verejnosť sa však začína prikláňať k názoru, že aj osobitne skrátene vyšetrovanie by malo byť považované za ďalšiu formu prípravného konania.

V súvislosti so zavedením trestnej zodpovednosti právnických osôb možno vo všeobecnosti uviesť, že ustanovenia o postavení obvineného v prípravnom konaní sa primerane vzťahujú aj na obvineného – právnickú osobu. V tejto súvislosti je dôležité uviesť, kto môže v trestnom konaní konať v mene stíhanej právnickej osoby. Podľa § 27 TZPO je to „*osoba oprávnená konať za právnickú osobu*“. Čo všetko možno rozumieť pod týmto pojmom, ako aj podrobnejšia úprava o tom, kto a za akých podmienok môže byť osobou oprávnenou konať za právnickú osobu, je uvedené v jednotlivých častiach spomínaného ustanovenia. Konkrétne podľa § 27 TZPO v trestnom konaní robí za právnickú osobu úkony štatutárny orgán. Štatutárny orgán právnickej osoby má právo odoprieť vypovedať (§ 27 ods. 1 TZPO). Právnická osoba si môže **zvoliť zástupcu**, ktorým môže byť len fyzická osoba v plnom rozsahu spôsobilá na právne úkony s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky. Oprávnenie na zastupovanie sa preukazuje písomným plnomocenstvom udeleným osobe, ktoré ju na to výslovne oprávňuje. Plnomocenstvo možno udeliť aj ústne do zápisnice. Trovy zástupcu znáša právnická osoba (§ 27 ods. 2 TZPO). Štatutárny orgán a zástupca stíhanej právnickej osoby je povinný na začiatku prvého výsluchu uviesť adresu, na ktorú sa mu majú písomnosti doručovať vrátane písomností určených do vlastných rúk, ako aj spôsob doručovania s tým, že ak túto adresu alebo spôsob doručovania zmení, je povinný túto skutočnosť bez meškania oznámiť príslušnému orgánu. O doručovaní a následkoch s tým spojených orgán činný v trestnom konaní alebo súd štatutárny orgán alebo zástupcu poučí (§ 27 ods. 5 TZPO). Za právnickú osobu nemôže konať ten, kto bol do trestného konania pribratý ako znalec, tlmočník alebo prekladateľ. Za právnickú osobu nemôže konať ani ten, kto je obvineným, poškodeným alebo svedkom v tej istej veci. To neplatí, ak ide o jediného člena orgánu právnickej osoby alebo o jedinú fyzickú osobu, ktorá tvorí právnickú osobu. Ak je v priebehu trestného konania zistená táto skutočnosť, predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor vyzve právnickú osobu, aby určila inú osobu na vykonávanie úkonov za právnickú osobu. Na určenie takejto osoby jej určí lehotu, ktorá nesmie byť kratšia ako sedem pracovných dní (§ 27 ods. 6 TZPO). Ak právnická osoba nemá štatutárny orgán, nezvolí si zástupcu

alebo ak nie je určená iná osoba v lehote do sedem dní, prípadne ak právnickej osobe alebo jej zástupcovi preukázateľne nemožno doručiť písomnosti, predsedá senátu a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie **uznesením ustanoví právnickej osobe opatrovníka** spravidla z radov advokátov. Inú osobu ako advokáta možno ustanoviť za opatrovníka len s jej súhlasom. Uznesenie o ustanovení opatrovníka sa doručuje tomu, kto je ustanovený za opatrovníka, a ak to povaha veci nevyklučuje, aj právnickej osobe. Proti uzneseniu o ustanovení opatrovníka je prípustná sťažnosť (§ 27 ods. 7 TZPO). Právnickú osobu môže v trestnom konaní zastupovať a robiť za ňu úkony súčasne len jedna osoba (§ 27 ods. 3 TZPO). Štatutárny orgán, zástupca a ustanovený opatrovník má v trestnom konaní proti právnickej osobe rovnaké práva a povinnosti ako obvinená právnická osoba (§ 27 ods. 5 TZPO).

II. Účel a funkcie prípravného konania

V poradí druhým štádiom trestného konania uplatňovaného v Slovenskej republike, a zároveň aj obligatórny štádiom predsúdneho konania, je prípravné konanie. Podľa § 201 ods. 2 majú byť v **priebehu prípravného konania** orgánmi činnými v trestnom konaní **čo najrýchlejšie a v potrebnom rozsahu objasnené všetky skutočnosti dôležité pre posúdenie prípadu** vrátane osoby páchatela a následkov činu. Vychádzajúc z legálnej definície prípravného konania, ako aj z uvedeného ustanovenia Trestného poriadku, jeho základnou úlohou je zabezpečiť podklady pre rozhodnutie, či má byť podaná obžaloba alebo návrh na schválenie dohody o vine a treste a vecou sa má zaoberať súd, alebo zabezpečiť podklady pre iné rozhodnutie vo veci samej, teda či sa má od ďalšieho trestného stíhania dočasne alebo natrvalo upustiť. Možno teda povedať, že prípravné konanie je dôležitým štádiom trestného konania a že jeho riadne vykonanie je často rozhodujúce pre výsledok celého trestného konania.

Slovenské trestné konanie má charakter tzv. „kontinentálneho reformovaného modelu trestného konania“. Pre tento model trestného konania je charakteristické, že jeho imanentnou súčasťou je predsúdne konanie, ktoré býva buď celé, alebo aspoň jeho časť, označované ako prípravné konanie. Účel predsúdneho (prípravného) konania a jeho vzťah ku konaniu na súde sú už dlho predmetom teoretických úvah. Dá sa povedať, že je to už od realizácie moderných úprav kontinentálneho inkvizičného konania zo začiatku 19. storočia, v rámci ktorých sa začala uplatňovať aj obžalovacia zásada, čo malo za následok oddelenie orgánov žaloby a súdu. Podstata týchto úvah spočíva vo vymedzení

účelu prípravného konania, ako aj jeho predmetu a rozsahu dokazovania, pričom **riešenie má vychádzať z odpovede na otázku, kde sa má tvoriť dôkazný základ pre meritórne rozhodnutie veci**. Podľa chápania uvedených východísk tohto problému môžeme v našich územných podmienkach (českých a slovenských) hovoriť o dvoch základných koncepciách riešenia účelu a procesného významu prípravného konania, ako aj jeho vzťahu ku konaniu na súde. Tieto koncepcie vychádzajú z dobového hodnotenia existujúcich právnych úprav trestného konania od roku 1918 až po súčasnosť, a to najmä z charakteru úpravy dokazovania tak v predsúdnej časti trestného konania, ako aj v konaní na súde, najmä na hlavnom pojednávaní.

Prvá koncepcia vychádza z myšlienky tzv. „silného prípravného konania“, ktoré je chápané ako podstatná časť trestného konania, usilujúca sa o čo najúplnejšie objasnenie veci, pričom takto poňaté prípravné konanie je akousi „generálnou skúškou“ na hlavné pojednávanie, na ktorom sa dôkazy vykonané už v prípravnom konaní spravidla len opakujú, dokonca často len prečítaním protokolov napísaných v priebehu vyšetrovania. Prípravné konanie má vykonávať vyšetrojúci sudca alebo iný procesne samostatný orgán s rozsiahlymi procesnými právomocami, napríklad policajný vyšetrovateľ.

Druhá koncepcia tzv. „slabého prípravného konania“ s malým prejudikačným vplyvom a „silným hlavným pojednávaním na súde“ zdôrazňuje výslovne pomocnú rolu prípravného konania, ktorého účelom je len žalobcovi umožniť rozhodnutie, či podozrením proti obvinenému možno odôvodniť obžalobu a hlavné pojednávanie proti nemu alebo či treba od trestného stíhania upustiť. Verejné hlavné pojednávanie na súde je považované za hlavné procesné štádium, ktorého účelom je so zárukami moderného procesu vykonať všetky dôkazy spôsobilé vec objasniť. Ťažisko dokazovania spočíva na hlavnom pojednávaní, na ktorom majú byť vykonané všetky pre vec relevantné dôkazy. Tento typ prípravného konania má vykonávať buď polícia, alebo štátny zástupca (prokurátor), pričom dôkazy sa spravidla až na malé výnimky nevykonávajú, len sa zisťujú a zaisťujú.

V šesťdesiatych rokoch minulého storočia bola sformulovaná aj tzv. „tretia koncepcia prípravného konania“. Podľa trestnoprávných procesualistov, autorov tejto koncepcie, je štádium hlavného pojednávania postavené na zásade bezprostrednosti, a preto nemôže mať prípravné konanie vo vzťahu k hlavnému pojednávaniu inú ako pomocnú či predbežnú povahu, a to aj napriek tomu,

že dôkazný materiál zhromaždený v priebehu prípravného konania určoval v tom čase obsah a rozsah dokazovania v konaní na súde. Zároveň tretia koncepcia prípravného konania akceptovala aj vtedy platnú procesnú úpravu, podľa ktorej dokazovanie v prípravnom konaní malo byť čo najúplnejšie, všestranné, smerujúce do všetkých podrobností, pričom ak nebola táto úloha prípravného konania naplnená, súd mal právo v rámci predbežného prejednanja obžaloby vrátiť vec prokurátorovi na došetrenie. Napriek tomu bolo podľa tejto koncepcie prípravného konania naďalej ťažisko konania na súde, pričom zo znenia § 220 ods. 3 vtedy platného Trestného poriadku sa odvodzovalo tvrdenie, že tie výsledky prípravného konania, ktoré mohli mať význam pre rozhodnutie, musel súd zásadne dokazovať priamym vykonávaním dôkazov na hlavnom pojednávaní. Podstata tretej koncepcie prípravného konania teda spočívala v tom, že medzi požiadavkou, aby zásadou bezprostrednosti ovládané hlavné pojednávanie zostalo ťažiskom trestného konania, a požiadavkou čo najúplnejšieho prípravného konania nie je rozpor. Tretiu koncepciu prípravného konania však väčšina predstaviteľov trestnoprávnej teórie ako protirečivú a rozporuplnú odmietla a podporila opodstatnenosť prvej a druhej koncepcie prípravného konania, ktoré logicky prichádzajú do úvahy a možno ich odvodiť aj z existujúcej procesnej úpravy v jednotlivých krajinách s kontinentálnym modelom trestného konania. Podľa prvej koncepcie je potrebné konať zásadne procesnými postupmi, pretože dôkazy treba zadokumentovať pre súd v použiteľnej forme. V druhom prípade ide o neformálne (neprocesné) objasnenie podstatných skutočností dôležitých pre rozhodnutie prokurátora a len kľúčové, neodkladné a neopakovateľné úkony sa vykonávajú procesnou formou.

V teórii sa v podstate vo všetkých demokratických právnych systémoch zdôrazňuje, že ťažisko dokazovania musí byť v konaní na súde, pretože ak je súd orgánom, ktorý meritórne rozhoduje o trestnej veci, potom musí byť taktiež orgánom majúcim právo v konečnom dôsledku zhodnotiť dôkazy vykonané ním samým na základe zásad bezprostrednosti, ústnosti a verejnosti. Zadovažovanie dôkazov a procesné zabezpečenie ich obsahu iným orgánom ako súdom, resp. ich vykonanie pred iným orgánom ako súdom môže mať preto výlučne predbežnú a prípravnú povahu, a nikdy nemôže byť, pokiaľ chceme zabezpečiť riadne objasnenie veci a zaručiť práva obvineného, poškodeného a ďalších zúčastnených osôb, rozhodujúce a konečné.

V teoretickom spore o povahu prípravného konania získali už v prvých desaťročiach nášho storočia jednoznačnú prevahu liberálni procesualisti, zastávajúci koncepciu slabého prípravného konania. Moderná procesualistika nijako nepopiera význam prípravného konania pre riadne fungovanie trestnej justície a pre úspešný boj s kriminalitou, no zdôrazňuje, že optimálne podmienky pre spravodlivý trestný proces existujú v konaní pred súdom, najmä na hlavnom pojednávaní. V ňom sa totiž najúplnejšie uplatňujú všetky pokrokové zásady trestného procesu, najmä zásada bezprostrednosti a ústnosti, zásada kontradiktórnosti dokazovania, zásada verejnosti a zabezpečenia práva na obhajobu. Veľmi silnú záruku spravodlivého procesu predstavuje sudcovská nezávislosť a jeho procesná samostatnosť. Preto najprednejší svetový procesualisti, ale aj procesualisti pôsobiaci na území bývalého Československa, už takmer sto rokov zdôrazňujú, že ťažisko trestného procesu leží v konaní pred súdom. Možno povedať, že väčšina našich (československých, českých a slovenských) uznávaných procesualistov sa v nedávnej minulosti vyjadrovala, a tiež aj v súčasnosti jednoznačne vyjadruje v prospech „slabého“ typu prípravného konania, no s rôznymi názormi, najmä pokiaľ ide o jeho formy, predmet, rozsah a spôsob vykonávania dôkazov, ako aj o jeho inštitucionálne zabezpečenie.

Teda na otázku, aký má byť vzťah medzi predsúdny (prípravným) konaním a konaním na súde, možno odpovedať tak, že v tejto súvislosti treba rozlišovať medzi významom prípravného konania v užšom a širšom zmysle. V užšom význame je účelom a zmyslom prípravného konania preveriť oznámenie a podnety týkajúce sa údajných trestných činov, zistiť osobu, ktorá je podozrivá zo spáchania trestného činu a dôkazne preveriť, či podozrenie z trestného činu proti určitej osobe je odôvodnené do tej miery, aby bola podaná obžaloba, resp. návrh na dohodu o vine a treste a vec odovzdaná súdu. V širšom význame je účelom a zmyslom prípravného konania zabezpečiť podklady pre všetky rozhodnutia vo veci, ktoré podľa Trestného poriadku prichádzajú do úvahy. Len v tomto rozsahu je dokazovanie v prípravnom konaní odôvodnené a je v súlade so základnými zásadami trestného konania, ako sú zásada prezumpcie nevinoty a zásada bezprostrednosti a ústnosti, ktoré sa musia prejavovať v konaní na súde. Zároveň len takéto prípravné konanie vyhovuje aj ďalšej základnej zásade trestného konania, a to zásade zdržanlivosti a primeranosti.

Aj najširší a najvýznamnejší právny rámec Slovenskej republiky, teda Ústava SR, v konaní o trestných činoch jednoznačne favorizuje konanie pred súdom.

Ústava SR v čl. 50 ustanovuje, že „o vine a treste za trestné činy rozhoduje len súd“. Súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky, ako členského štátu Rady Európy, je Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V ustanovení čl. 6 ods. 1 Dohovoru sa uvádza: „Každý má právo na to, aby bola jeho záležitosť spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prerokovaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch, alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.“ Podobnú dikciu obsahuje aj čl. 10 Všeobecnej deklarácie ľudských práv prijatej Valným zhromaždením OSN 10. novembra 1948.

Súčasná slovenská a česká trestnoprocenčná úprava, a tiež aj trestnoprocenčná teória sa teda priklonili k väčšinovému názorom československých procesualistov z nedávnej minulosti, ktorí účel prípravného konania, napriek existujúcej procesnej úprave a aplikačnej praxi favorizujúcej zásadný význam prípravného konania pre trestné konanie, videli v úlohe „zadovážiť podklad pre rozhodnutie, či má byť podaná obžaloba a vecou sa má zaoberať súd, alebo či má byť od ďalšieho trestného stíhania dočasne alebo definitívne upustené“.

Zovšeobecnením uvedených úvah možno dospieť k názoru, že účel a význam prípravného konania treba odvodiť od objektívneho vymedzenia jeho miesta v celkovej štruktúre reformovaného kontinentálneho modelu trestného konania. Určujúce je pritom to, kde sa tvorí základ pre meritórne rozhodnutie veci. Z tohto pohľadu potom nie je až tak dôležité, v akom rozsahu je trestná vec **objasňovaná v prípravnom konaní, ale rozhodujúce je, aký význam má dokazovanie v prípravnom konaní pre konanie na súde, najmä pre hlavné pojednávanie.**

Okrem týchto teoretických úvah, ktoré sa však pri hľadaní odpovede na otázku účelu a významu prípravného konania opierajú aj o všeobecné právne rámce národnej trestnoprocennej a ústavnoprávnej úpravy, ako aj o relevantnú medzinárodnoprávnu úpravu, možno problém významu a vzťahu prípravného konania ku konaniu na súde hľadať aj pomocou formulovania funkcií, ktoré má, resp. by malo prípravné konanie ako štádium trestného konania plniť. V odbornej verejnosti je všeobecne ustálený názor, že **podstata problematiky funkcií prípravného konania sa obyčajne vyjadruje v otázke, čomu toto štádium, na rozdiel od iných štádií trestného konania, slúži, resp. aký je jeho cieľ.** Funkcie prípravného konania zároveň charakterizujú jeho určitý osobitný (špecifický) charakter, ktorým sa toto štádium trestného konania líši od jeho ďalších

štádií. Možno tak hovoriť o všeobecnom význame prípravného konania a o jeho osobitnom (špecifickom) účele, ktorý sa dá vyjadriť funkciami, ktoré prípravné konanie plní, resp. má plniť.

V súčasnosti sa trestnoprocená teória zhodla na tom, že prípravné konanie má plniť tieto štyri funkcie:

- 1. Vyhľadávacia (odhaľovacia) funkcia** spočíva v tom, že v prípravnom konaní sa odhaľujú latentné trestné činy a latentné dôkazy. Inak povedané, podstata tejto funkcie spočíva v úlohe vyhľadávať skryté informácie o trestných činoch, resp. vyhľadávať dôkazy pre budúce súdne konanie, pričom túto funkciu môže plniť len polícia, pretože tá je na tento účel (na rozdiel od súdu) vybavená organizačne, personálne a tiež aj technicky. Touto funkciou sa prípravné konanie odlišuje od súdneho konania, v ktorom až na malé výnimky k odhaľovaniu dovtedy neznámych relevantných informácií prakticky nedochádza.
- 2. Zabezpečovacia (fixačná, zaistovacia) funkcia** umožňuje efektívny trestný postih tým, že prípravné konanie zaisťuje pominuteľné dôkazy, ktoré by nebolo možné vykonať na hlavnom pojednávaní. Podstata tejto funkcie spočíva v procesnej fixácii neodkladných a neopakovateľných dôkazov pre nastávajúce súdne konanie, ktoré v tomto štádiu nie je možné vzhľadom na ich pominuteľnosť vykonať. Tým sa predíde hroziacemu zničeniu alebo poškodeniu dôkazov, ktoré by mohlo mať za následok únik páchatela pred spravodlivosťou. V prípade potreby zabezpečuje prípravné konanie aj prítomnosť obvineného zistením jeho identity, vypátraním jeho pobytu, predvedením či zadržaním.
- 3. Verifikačná (filtračná) funkcia** zabraňuje tomu, aby boli pred súd postavené osoby, u ktorých podozrenie zo spáchania trestného činu nie je dostatočne odôvodnené. Tým sa chránia nevinné osoby pred difamačnými účinkami verejného súdneho konania (už samotná skutočnosť, že sa proti niekomu vedie súdne pojednávanie, môže u verejnosti vyvolať negatívne postoje voči takejto osobe). Plnenie tejto funkcie bráni aj tomu, aby boli súdy zahľtené nedostatočne objasnenými prípadmi alebo prípadmi, ktoré nezakladajú podozrenie z trestných činov, ktorých vybavenie by súdy neboli schopné zvládnuť z kapacitných dôvodov.
- 4. Odklonná funkcia** – jej podstata spočíva v tom, že úlohou prípravného konania je zabezpečiť podklady (dôkazy) pre vybavenie trestnej veci ešte

v prípravnom konaní niektorým z odklonov (napríklad zmier, podmienené zastavenie trestného stíhania alebo konanie o dohode o vine a treste), teda osobitným postupom odlišným od riadneho trestného konania, ktorý sa vyznačuje výrazným zefektívnením dosiahnutia účelu trestného konania.

Vo svetle toho, čo bolo uvedené k problematike špecifického účelu prípravného konania na základe vymedzenia štyroch uvedených funkcií, možno súhlasiť s tvrdením, že vlastnými (imanentnými) funkciami prípravného konania, ktoré určujú jeho špecifický účel, sú len druhá a tretia funkcia v poradí, teda zabezpečovacia a verifikačná funkcia. Polemickými však zostávajú prvá a štvrtá funkcia v poradí. Vyhľadávacia (odhaľovacia) funkcia je vlastná predovšetkým predprocesnej, operatívno-pátracej činnosti polície, vykonávanej pred začatím trestného konania. V tomto predprocesnom štádiu získava polícia najviac prvotných signálov o trestnej činnosti, ktoré tvoria základ pre rozhodnutie, či sa vo veci začne konať procesnou formou. Prípravné konanie na toto štádium bezprostredne nadväzuje a využíva jeho výsledky. Môže kontinuálne pokračovať v rámci ustanovenom Trestným poriadkom, v používaní policajných metód, síl a prostriedkov s cieľom získania nových, predtým neznámych relevantných informácií. Niekedy sú tieto informácie výsledkom činnosti orgánov polície zabezpečujúcich operatívno-pátraciu činnosť, niekedy výsledkom práce orgánov činných v prípravnom konaní, inokedy sú výsledkom spoločných snažení týchto dvoch subjektov v rámci súčinnostných vzťahov, resp. vzájomnej spolupráce. Tak je najbežnejším javom, že po začatí trestného stíhania proti jednému páchatelovi sú v priebehu prípravného konania odhalené ďalšie, predtým neznáme spolupáchatelia a ďalšie trestné činy. Takmer vo všetkých prípadoch sú v priebehu prípravného konania nachádzané nové dôkazné pramene. Takáto činnosť však v prípravnom konaní nie je podstatná a vlastne splyva s činnosťou, ktorá je charakteristická pre obsahové naplnenie zabezpečovacej a verifikačnej (filtráčnej) funkcie. Preto by nemala byť odhaľovacia funkcia považovaná za jednu z hlavných špecifických funkcií prípravného konania, ale vo vzťahu k nemu len za akcesorickú. To isté platí, aj pokiaľ ide o odklonnú funkciu. Túto funkciu môže prípravné konanie plniť len vtedy, ak jeho výsledky nasvedčujú tomu, že sú splnené podmienky, aby bola trestná vec vybavená niektorým z odklonov, teda pre naplnenie účelu trestného konania netreba, aby prebehlo aj riadne konanie na súde. Keďže prípravné konanie neplní túto funkciu vždy, nie je možné ju považovať za funkciu vlastnú (imanentnú), ale len za akcesorickú (odvodenú).